

การศึกษาการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

กรณีศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต

A Study on Youth Perceptions of Corruption:

The Case of Suan Dusit University Students

ขวัญใจ จริยาทัศน์กร¹ และ ดังนภสร ณ ป้อมเพชร²

¹มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถาน และ ²โรงเรียนกฎหมายและการเมือง

Kwanjai Jariyatatkone¹ and Darngnapasorn Na Pombejra²

¹Suan Dusit University, Nakhonnayok Campus and ²School of Law and Politic

dpasorn@gmail.com

รับบทความ : 15 มีนาคม 2568 แก้ไขบทความ : 28 พฤษภาคม 2568 ตอรับบทความ : 30 พฤษภาคม 2568

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชัน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเยาวชนที่มีอายุ 18 – 20 ปี เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต โดยใช้การสุ่มอย่างง่ายด้วยสูตรของ Cochran ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน ทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และมีความเชื่อมั่นเมื่อตรวจสอบด้วยค่าอัลฟาของครอนบาคมีค่าอยู่ระหว่าง 0.87 - 9.95 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99 และเมื่อนำปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ทั้ง 4 ปัจจัยได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการศึกษาและความรู้ 2) ปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม 3) ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง และ 4) ปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med) มาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่าทุกปัจจัยส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: การรับรู้, เยาวชน, คอร์รัปชัน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง นครนายก

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำโรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Abstract

This research aims to study the level of youth perception regarding the problem of corruption and to examine the factors influencing their perception of corruption. The sample group consisted of youths aged 18–20 years who were first- and second-year students at Suan Dusit University. A simple random sampling method using Cochran's formula was employed, resulting in a sample size of 385 participants. Data were collected using a questionnaire, with content validity verified by an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67 to 1.00. The reliability, assessed using Cronbach's alpha coefficient, ranged from 0.87 to 0.95. The data were analyzed using descriptive statistics and multiple regression analysis.

The findings revealed that the overall level of youth perception regarding the corruption problem was high, with a mean score of 3.79 and a standard deviation of 0.99. Furthermore, when analyzing the four influencing factors—(1) education and knowledge, (2) moral and ethical values, (3) social norms or reference groups, and (4) mass media and social media—through multiple regression analysis, it was found that all factors significantly influenced youth perception of corruption at the 0.01 statistical significance level.

Key word: Perception, Youth, Corruption

บทนำ

การทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่ฝังลึกในระบบสังคมไทยมาอย่างยาวนาน ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในรูปแบบการใช้อำนาจโดยมิชอบ การเรียกรับผลประโยชน์ หรือการบิดเบือนกระบวนการยุติธรรม การทุจริตนี้เกิดขึ้นทั้งในระดับเล็กและใหญ่ ตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ และเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทย หนึ่งในหลักฐานที่สะท้อนปัญหานี้คือ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) ปี 2566 ประเทศไทยได้คะแนนเพียง 35 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 อันดับที่ 108 จาก 180 ประเทศทั่วโลก ซึ่งลดลงจากปี 2565 ซึ่งได้ 36 คะแนน และลำดับที่ 101 จาก 180 ประเทศทั่วโลก การจัดอันดับดังกล่าวบ่งชี้ว่าประเทศไทยยังคงมีปัญหาเรื่องความโปร่งใสในกระบวนการภาครัฐ (สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2567)

การแก้ไขปัญหการทุจริตคอร์รัปชันจำเป็นต้องมีกฎหมายและการบังคับใช้ที่เข้มงวด อย่างไรก็ตาม การป้องกัน โดยการปลูกฝังค่านิยมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันให้แก่เยาวชน ก็เป็นอีกกระบวนการที่ได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิผลและยั่งยืน

เยาวชนเปรียบเสมือนเมล็ดพันธุ์ที่พร้อมจะเติบโตขึ้นเป็นต้นไม้ใหญ่ในอนาคต ด้วยศักยภาพและพลังแห่งวัยที่เต็มไปด้วยความคิดสร้างสรรค์และความมุ่งมั่น พวกเขามีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมที่ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นปัญหาที่บั่นทอนความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของสังคมไทยมาอย่างยาวนาน ในสังคมที่การคอร์รัปชันหยั่งรากลึกจนกลายเป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง การมีเยาวชนที่ตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตไม่เพียงแต่จะช่วยลดพฤติกรรมดังกล่าวในระดับบุคคล แต่ยังเป็นการเริ่มต้นสร้างวัฒนธรรมความโปร่งใสในระดับชุมชนและประเทศชาติ เยาวชนคือความหวังใหม่ที่สามารถเปลี่ยนแปลงค่านิยมในสังคมได้ ด้วยการยึดมั่นในความซื่อสัตย์

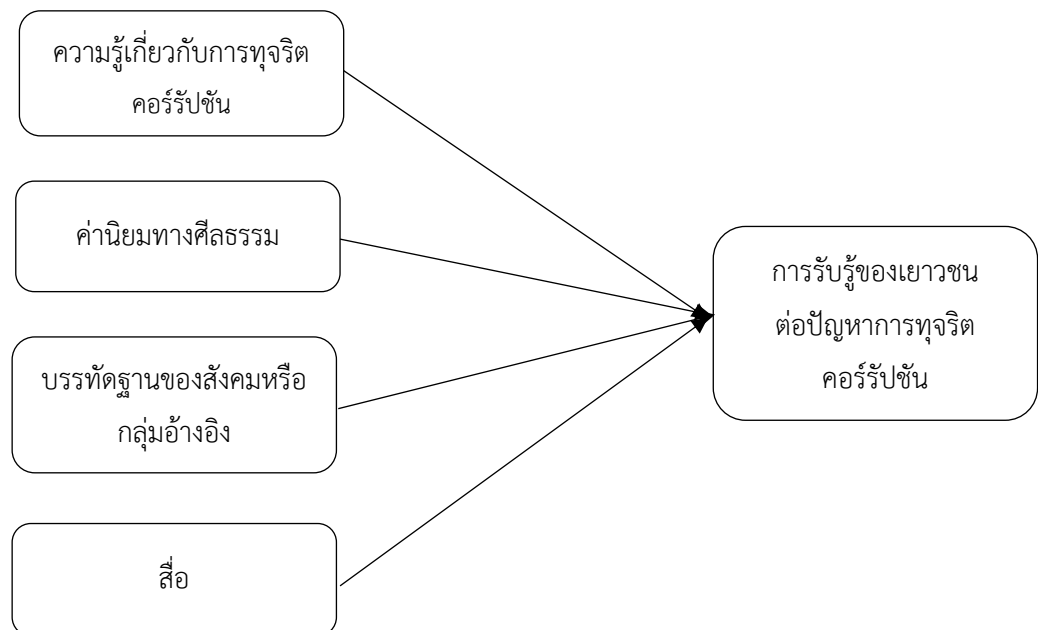
ความยุติธรรม และจริยธรรม เยาวชนมีความสามารถพิเศษในการใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในวงกว้าง สามารถนำเครื่องมือเหล่านี้มาสร้างพื้นที่ในการพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาการคอร์รัปชันได้อย่างเปิดเผย ตัวอย่างเช่น โครงการ STRONG CAMP เยาวชนไทยด้านโกง ที่ได้มีการดำเนินในหลายพื้นที่ (สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2567) และแม้ว่าจะมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาทุจริตในสังคมไทย แต่ยังมีข้อจำกัดในการศึกษาการรับรู้ของเยาวชนว่าปัจจัยใดมีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติต่อต้านการทุจริต

ดังนั้น เยาวชนไม่ได้เป็นเพียงกลุ่มประชากรหนึ่งในสังคม แต่เป็นพลังแห่งการเปลี่ยนแปลงที่สามารถผลักดันให้สังคมไทยหลุดพ้นจากวังวนของการทุจริต ด้วยความตั้งใจและความมุ่งมั่นของพวกเขา ประเทศไทยสามารถก้าวเข้าสู่ยุคที่ความซื่อสัตย์และความโปร่งใสกลายเป็นรากฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ด้านการทุจริตคอร์รัปชันจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยในการวางแผนและดำเนินการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาระดับการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การรับรู้ของเยาวชนเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน (Per) ได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัยสำคัญ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการศึกษาและความรู้ (Kno) ที่ช่วยให้เยาวชนเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบของคอร์รัปชัน 2) ปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม (Mor) ซึ่งกำหนดแนวคิดเกี่ยวกับความถูกต้อง 3) ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคม

หรือกลุ่มอ้างอิง (Nor) ที่ส่งผลต่อทัศนคติและค่านิยมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต และ 4) ปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med) ที่มีบทบาทในการสร้างการรับรู้ผ่านการนำเสนอข้อมูล ที่อาจส่งผลต่อการมองว่าคอร์รัปชันเป็นเรื่องปกติหรือเป็นสิ่งที่ต้องต่อต้าน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

การทุจริตคอร์รัปชันสามารถพิจารณาในมิติที่สำคัญได้หลายด้าน อย่างไรก็ตามมีมิติที่สำคัญจำแนกออกเป็น 4 มิติหลัก ได้แก่ มิติทางเศรษฐกิจ มิติทางสังคม มิติทางการเมือง และมิติทางวัฒนธรรม กล่าวคือ มิติทางเศรษฐกิจ การทุจริตส่งผลต่อกลไกตลาด ทำให้ทรัพยากรของรัฐถูกใช้ไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดต้นทุนที่ซ่อนเร้น (Hidden Cost) ซึ่งลดทอนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งผลให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำในระบบเศรษฐกิจ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่โปร่งใส การเรียกรับผลประโยชน์ในการขออนุมัติหรือออกใบอนุญาตต่าง ๆ ส่งผลให้ต้นทุนของภาคเอกชนเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น (ทิวากร แสร์สุวรรณ และ ธนัสภา โรจนตระกูล, 2565) มิติที่ 2 คือ มิติทางสังคม การทุจริตส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม ทำให้โอกาสของประชาชนถูกกระจายอย่างไม่เท่าเทียม โดยเฉพาะการเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น การศึกษา การรักษาพยาบาล และโครงสร้างพื้นฐาน ส่งผลให้เกิดวงจรความยากจนที่ไม่สามารถแก้ไขได้ง่าย นอกจากนี้ ยังทำให้ประชาชนเกิดความไม่ไว้วางใจในระบบของรัฐ ลดทอนความศรัทธาในกฎหมายและสถาบันสาธารณะ (สุปรีญา นุ่นเกลี้ยง และ ศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์, 2562) ประการต่อมาคือ มิติทางการเมือง ในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย การทุจริตทำให้เกิดการซื้อสิทธิขายเสียงและการใช้อำนาจโดยมิชอบ ซึ่งส่งผลต่อความโปร่งใสของระบบการเมือง นอกจากนี้ ยังนำไปสู่การขาดความรับผิดชอบของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบผ่านโครงการภาครัฐที่ขาดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ยาก (นวิยา สามนपाल และ จูดี วิทยสรณะ, 2564) และมิติสุดท้ายคือ มิติทางวัฒนธรรม การทุจริตอาจเกิดขึ้นจากการยอมรับทางสังคมที่ผิดพลาด เช่น ค่านิยม “กินตามน้ำ” หรือการยอมรับพฤติกรรมของผู้ नेताที่ใช้เส้นสายเพื่อความได้เปรียบ การที่สังคมเพิกเฉยต่อการทุจริต ทำให้พฤติกรรมดังกล่าวกลายเป็นเรื่องปกติ ซึ่งนำไปสู่ปัญหาการปลูกฝังค่านิยมที่ผิดให้แก่คนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะในระบบราชการที่มีแนวโน้มให้เจ้าหน้าที่รัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนตน นอกจากนี้ ศีลธรรมของเยาวชนส่งผลต่อมุมมองที่มีต่อการคอร์รัปชันโดยตรง บุคคลที่มีค่านิยมทางศีลธรรมสูงจะสามารถแยกแยะพฤติกรรมที่ถูกและผิดได้อย่างชัดเจน และมักจะปฏิเสธการมีส่วนร่วมในพฤติกรรมที่ไม่โปร่งใส ในขณะที่บุคคลที่ขาดการปลูกฝังค่านิยมทางจริยธรรมอาจมองว่าการคอร์รัปชันเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และอาจมีแนวโน้มที่จะยอมรับพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่า (เพ็ชรรัตน์ ไสยสมบัติ, 2558) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อหลักจริยธรรมและกฎหมาย ซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง ส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมในสังคม ระบบเศรษฐกิจ และโครงสร้างทางการเมือง

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การทุจริตคอร์รัปชันเป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อหลักจริยธรรมและกฎหมาย ซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง ส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมในสังคม ระบบเศรษฐกิจ และโครงสร้างทางการเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior - TPB) เป็นแนวคิดที่พัฒนาโดย Icek Ajzen ซึ่งมีรากฐานมาจาก ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned Action - TRA) ที่ Ajzen และ Martin Fishbein ได้ร่วมกันพัฒนาในช่วงปี 1980 ทฤษฎีนี้มุ่งเน้นการอธิบายว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากกระบวนการคิดที่มีเหตุผล โดยพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมักได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการ ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก (อนุวัตร จุลินทร, คุชฎี โยเหลา และ เพ็ชรรัตน์ ไสยสมบัติ, 2562)

1. เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) เจตคติเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของบุคคลต่อพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง บุคคลจะมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรม หากมีมุมมองเชิงบวกต่อผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้น ก็มีแนวโน้มที่จะเลือกปฏิบัติตามพฤติกรรมนี้อย่างเต็มใจ ตรงกันข้าม หากบุคคลมองว่าเป็นเรื่องยุ่งยากและไม่มีประโยชน์ต่อสังคมมากนัก โอกาสที่เขาจะมีพฤติกรรมดังกล่าวก็จะลดลง เจตคติที่มีต่อพฤติกรรมเกิดจากการประเมินผลของพฤติกรรมนั้น ๆ ในสองมิติ ได้แก่ มิติทางบวกและมิติทางลบ หากบุคคลเชื่อว่าผลลัพธ์ของพฤติกรรมจะก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าผลเสีย ย่อมมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรมนั้น

2. อิทธิพลของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norms) ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล คือ อิทธิพลจากสังคมและกลุ่มบุคคลที่อยู่รอบตัว บุคคลมักจะพิจารณาความคิดเห็นและพฤติกรรมของผู้อื่นก่อนตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหมายความว่าหากบุคคลรับรู้ว่าการรอบข้างสนับสนุนหรือคาดหวังให้เขาปฏิบัติตามพฤติกรรมหนึ่ง ๆ ก็จะส่งผลต่อความตั้งใจของเขาในการกระทำพฤติกรรมนั้น

3. การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของบุคคล บุคคลจะพิจารณาว่าตนเองมีศักยภาพหรือทรัพยากรเพียงพอในการกระทำพฤติกรรมหรือไม่ หากบุคคลรู้สึกว่าเขาสามารถควบคุมหรือมีอำนาจในการตัดสินใจมากพอ โอกาสที่เขาจะปฏิบัติตามพฤติกรรมนั้นก็จะเพิ่มขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ และการกำหนดพฤติกรรมนั้น ทฤษฎี TPB ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยทั้งสาม ได้แก่ เจตคติ อิทธิพลของสังคม และความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม มีบทบาทสำคัญในการกำหนด “เจตนาในการปฏิบัติพฤติกรรม” (Behavioral Intention) และส่งผลให้เกิดพฤติกรรมจริงในท้ายที่สุด โดยทั่วไป ยิ่งบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม ได้รับแรงสนับสนุนจากสังคม และเชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมากเท่าใด โอกาสที่เขาจะปฏิบัติตามพฤติกรรมก็จะสูงขึ้น ในทางกลับกัน หากปัจจัยเหล่านี้มีข้อจำกัด เช่น บุคคลรู้สึกว่าสังคมไม่สนับสนุน หรือเขามีข้อจำกัดด้านทรัพยากร โอกาสที่พฤติกรรมดังกล่าวจะเกิดขึ้นก็จะลดลง

อิทธิพลของสื่อต่อการทุจริตคอร์รัปชัน

สื่อมวลชนถือเป็นหนึ่งในกลไกที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมความโปร่งใสและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในสังคม โดยทำหน้าที่เป็น “ผู้สอดส่องตรวจสอบ” (Watchdog) ที่คอยเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่ชอบมาพากลของเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมือง หรือภาคเอกชน รวมถึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดกระแสสังคมที่เรียกร้องความเป็นธรรม นอกจากนี้ สื่อยังช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต และกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ อย่างไรก็ตาม บทบาทของสื่อในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันไม่ได้มีเพียงด้านบวกเท่านั้น ในบางกรณี สื่อเองอาจกลายเป็นเครื่องมือของกลุ่มอำนาจที่ต้องการบิดเบือนข้อมูล หรือเผยแพร่ข่าวสารที่ไม่เป็นความจริงเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ในบริบทเช่นนี้ สื่อจึงอาจไม่ได้เป็นกลไกที่ช่วยลดการทุจริต แต่กลับเป็นปัจจัยที่ทำให้การทุจริตดำรงอยู่ได้

สื่อมีบทบาทสำคัญในการช่วยลดการทุจริตคอร์รัปชันผ่านกระบวนการต่าง ๆ ทั้ง การเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใส การรายงานข่าวเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่โปร่งใสของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานต่าง ๆ การเปิดเผยข้อมูลนี้ช่วยกระตุ้นให้เกิดกระบวนการตรวจสอบจากสาธารณะและหน่วยงานกำกับดูแล นอกจากนี้สื่อยังสามารถสร้างแรงกดดันทางสังคม โดยสื่อสามารถเป็นตัวกลางในการสร้างกระแสสังคมเพื่อกดดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการกับกรณีการทุจริตที่ถูกเปิดเผย ยิ่งการรายงานข่าวมีความแพร่หลายมากเท่าใด ก็ยิ่งเพิ่มแรงกดดันให้รัฐบาลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการมาตรการเพื่อตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำผิด อีกทั้งสื่อยังช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต การที่สื่อมวลชนรายงานข่าวเกี่ยวกับการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนรับรู้ว่าการทุจริตเป็นปัญหาสำคัญของสังคม และก่อให้เกิดจิตสำนึกในการปฏิเสธพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องนี้ นอกจากนี้ การรายงานข่าวเกี่ยวกับบทลงโทษของผู้กระทำผิดยังช่วยเป็นตัวอย่างเชิงป้องปราม (Deterrence) ให้กับบุคคลอื่น รวมทั้ง การใช้สื่อออนไลน์ในการตรวจสอบการทุจริต ทั้งนี้การเกิดขึ้นของสื่อสังคมออนไลน์ทำให้ประชาชนสามารถรายงานหรือเปิดเผยพฤติกรรมที่น่าสงสัยได้ง่ายขึ้น โดยไม่ต้องพึ่งพาสื่อกระแสหลักเพียงอย่างเดียว (สุวรรณ ไตรมัลย์, 2560; สุธิดา พัฒนศรีวิเชียร, 2566; วัชร จิรนิติกาลกิจ, 2563)

แม้ว่าสื่อจะมีบทบาทสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน แต่ในบางกรณี สื่ออาจมีอิทธิพลในทางลบ เช่น สื่อถูกควบคุมโดยกลุ่มอำนาจ ในบางประเทศ สื่อถูกควบคุมโดยรัฐหรือกลุ่มทุนทางการเมือง ทำให้การรายงานข่าวเกี่ยวกับการทุจริตไม่สามารถกระทำได้อย่างอิสระ หรือถูกใช้เป็นเครื่องมือในการโจมตีฝ่ายตรงข้ามแทนที่จะเป็นการรายงานข้อเท็จจริง เป็นข่าวปลอม (Fake News) ซึ่งบางครั้งข้อมูลที่เผยแพร่เกี่ยวกับการทุจริตอาจไม่มีหลักฐานที่ชัดเจน หรือเป็นข้อมูลที่ถูกปรุงแต่งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมือง อาจทำให้ประชาชนเข้าใจผิด และนำไปสู่การตัดสินใจที่ไม่ถูกต้อง และความเสี่ยงในการถูกข่มขู่และเซ็นเซอร์ของนักข่าวที่ทำข่าวเกี่ยวกับการทุจริตมักตกเป็นเป้าหมายของการข่มขู่หรือคุกคามจากผู้มีอำนาจ ซึ่งอาจทำให้สื่อบางแห่งเลือกที่จะไม่รายงานข่าวที่อ่อนไหวเพราะกลัวผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้ง การขาดมาตรฐานจรรยาบรรณของสื่อ นักข่าวบางรายอาจใช้ข่าวเกี่ยวกับการทุจริตเป็นเครื่องมือเรียกรับผลประโยชน์จากฝ่ายที่ถูกกล่าวหา ซึ่งทำให้ความน่าเชื่อถือของสื่อลดลง และอาจส่งผลให้การต่อต้านการทุจริตขาดประสิทธิภาพ (สุวรรณ ไตรมัลย์, 2560; สุธิดา พัฒนศรีวิเชียร, 2566; วัชร จิรนิติกาลกิจ, 2563)

โดยสรุป ความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเฉพาะความเข้าใจในความร้ายแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น เป็นสิ่งสำคัญที่เยาวชนจะต้องตระหนัก และการมีทัศนคติ คุณธรรม และพฤติกรรมที่สะท้อนถึงการต่อต้านการทุจริต รวมทั้งการใช้สื่อเพื่อสร้าง และส่งเสริมการต่อต้านการทุจริต เป็นประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนการวิจัยที่สำคัญดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มประชากรคือเยาวชนที่มีอายุ 18 – 20 ปี ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต และได้ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random Sampling) โดยใช้สูตรของ Cochran ดังนี้

$$n = \frac{pqz^2}{e^2}$$

เมื่อกำหนดให้

n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

p คือ สัดส่วนที่สนใจในประชากรที่จะศึกษาร้อยละ 50

q คือ สัดส่วนค่า 1-p

z คือ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

e คือ ความคลาดเคลื่อนกำหนดที่ร้อยละ 5

เมื่อแทนค่าในสูตรคำนวณ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและคุณภาพเครื่องมือ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยมีประเด็นย่อยคือ 1) ด้านการศึกษาและความรู้ ที่ช่วยให้เยาวชนเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบของคอร์รัปชัน 2) ค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม ซึ่งกำหนดแนวคิดเกี่ยวกับความถูกต้อง 3) บรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง ที่ส่งผลต่อทัศนคติและค่านิยม และ 4) สื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งข้อคำถามในส่วนที่ 2 นำมาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC โดยแบบสอบถามได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเมื่อตรวจสอบด้วยค่าอัลฟาของครอนบาค พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.87 - 0.95 รวมทั้งมีอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.57 - 0.93

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน โดยใช้สถิติพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis: MRA)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 385 ชุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.90 และมีอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.70 อายุ 19 ปีร้อยละ 31.4 และอายุ 18 ปี ร้อยละ 30.90 ตามลำดับ มีผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

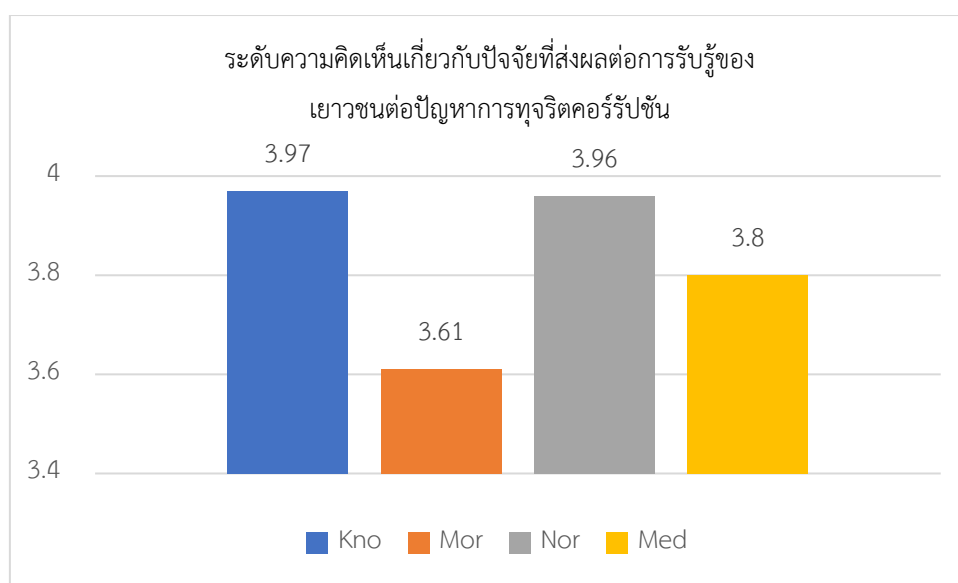
1. การศึกษาระดับการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน	X	SD	ความหมาย
1. ปัจจัยด้านการศึกษาและความรู้ (Kno)	3.97	1.02	มาก
2. ปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม (Mor)	3.61	1.04	มาก
3. ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง (Nor)	3.96	0.99	มาก
4. ปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med)	3.80	1.02	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน พบว่า ปัจจัยด้านการศึกษาและความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.96 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99 ปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ย 3.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02 และปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04 ตามลำดับ และเมื่อนำมาแสดงแผนภาพระดับความคิดเห็นในแต่ละปัจจัยได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

การรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน	X	SD	ความหมาย
การรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Per)	3.79	0.99	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน พบว่า เยาวชนมีการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Per) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.99

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชัน ประกอบด้วย

2.1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชัน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ตารางที่ 3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชันและปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ตัวแปร	Kno	Mor	Nor	Med	Per
Kno	1.00				
Mor	0.79**	1.00			
Nor	0.89**	0.88**	1.00		
Med	0.79**	0.79**	0.83**	1.00	
Per	0.64**	0.87**	0.77**	0.70**	1.00

**หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชันและปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนด้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) พบว่า ปัจจัยทุกตัว ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษาและความรู้ (Kno) ปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม (Mor) ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง (Nor) ปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med) และ ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Per) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันอยู่ระหว่าง 0.64-0.89 ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันอยู่ระหว่าง 0.64-0.79 ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษาและความรู้ (Kno) กับ ปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม (Mor) ปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med) และการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Per) รวมทั้งปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม (Mor) กับ ปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med) และ การรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Per) กับ ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง (Nor) ปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med) ส่วนกลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันมากกว่าหรือเท่ากับ 0.80 ได้แก่ ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง (Nor) กับ ปัจจัยด้านการศึกษาและความรู้ (Kno) และปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม (Mor) รวมทั้ง ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง (Nor) กับปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med) และ การรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Per) กับ ปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม (Mor)

2.2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis: MRA)

ตารางที่ 4 ความแปรปรวนของปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	432.41	4	108.10	393.65	0.00**
Residual	192.78	702	.28		
Total	625.19	706			

**หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

R=0.832, R Square=0.692, Adjusted R Square=0.690

จากตารางที่ 4 ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน จากตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร โดยการวิเคราะห์ F-test พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร มีอย่างน้อย 1 ตัวแปรที่มีค่าความแปรปรวนส่งผลต่อตัวแปรตามคือ การรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (F = 393.65, Sig. = 0.00) โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร สามารถอธิบายความแปรปรวนของการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 69.20 (R Square = 0.692) และเมื่อนำมาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	0.640	0.087		7.363	0.000
Kno	0.343	0.019	0.421	17.996	0.000
Mor	0.111	0.018	0.147	6.088	0.000
Nor	0.249	0.020	0.310	12.425	0.000
Med	0.184	0.018	0.257	10.087	0.000

**หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, ตัวแปรตาม คือ Per

จากตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบ Enter ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษาและความรู้ (Kno) ปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม (Mor) ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง (Nor) ปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med) เมื่อทำการทดสอบด้วย t-test พบว่า ทุกตัวแปรส่งผลต่อตัวแปรตาม คือ การรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Per) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าเบต้า อยู่ระหว่าง 0.147 ถึง 0.421 โดยสามารถเขียนสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ได้ดังนี้

สมการที่ 1 สมการที่ยังไม่ได้ปรับค่า

$$\text{Per} = 0.640 + 0.343 (\text{Kno}) + 0.111 (\text{Mor}) + 0.249 (\text{Nor}) + 0.184 (\text{Med})$$

สมการที่ 2 สมการที่มีการปรับค่าแล้ว

$$\text{Per} = 0.421 (\text{Kno}) + 0.147 (\text{Mor}) + 0.310 (\text{Nor}) + 0.257 (\text{Med})$$

อภิปราย

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการศึกษาและความรู้ (Kno) ปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม (Mor) ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง (Nor) และปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med) ส่งผลต่อ การรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Per) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านการศึกษาและความรู้ (Kno) มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันอยู่ที่ 0.64 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ชรรัตน์ ไสยสมบัติ (2558) ที่พบว่าการศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อปัญหาคอร์รัปชันมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้และการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว การศึกษาและความรู้ช่วยให้เยาวชนเข้าใจถึงผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชัน และสามารถตัดสินใจปฏิเสธพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งงานวิจัยของ สุปรียา นุ่นเกลี้ยง และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์ (2562) ที่พบว่า การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการทุจริตสามารถเพิ่มการรับรู้และความตระหนักในหมู่นักศึกษาได้ นอกจากนี้ การศึกษาและความรู้ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างทัศนคติเชิงลบต่อการทุจริต ซึ่งส่งผลให้เยาวชนมีแนวโน้มที่จะปฏิเสธพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ด้านปัจจัยด้านค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม (Mor) มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันอยู่ที่ 0.87 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปรียา นุ่นเกลี้ยง และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์ (2562) พบว่า การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในความเป็นพลเมืองของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการรับรู้การทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งยืนยันถึงความสำคัญ of ค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรมในการสร้างการรับรู้และทัศนคติเชิงบวกต่อการต่อต้านการทุจริต และวิจัยของ เพ็ชรรัตน์ ไสยสมบัติ (2558) ที่ระบุว่าบุคคลที่มีค่านิยมทางศีลธรรมสูงจะสามารถแยกแยะพฤติกรรมที่ถูกและผิดได้อย่างชัดเจน และมักจะปฏิเสธการมีส่วนร่วมในพฤติกรรมที่ไม่โปร่งใส การปลูกฝังค่านิยมทางจริยธรรมตั้งแต่วัยเยาว์จึงเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันการทุจริตในอนาคต รวมทั้ง งานวิจัยของ เกตุม สรรพบุรินทร์ (2561) พบว่าปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของนักเรียน ได้แก่ การส่งเสริมจากครอบครัวและเครือข่ายความเชื่อเกี่ยวกับผลของการปฏิบัติตน ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติตนของนักเรียน อย่างไรก็ตามในบริบทของประเทศไทย ปัจจุบันได้สะท้อนถึงค่านิยมทางสังคมที่ยอมรับการทุจริตในบางรูปแบบซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการรับรู้ของเยาวชน ทำให้พวกเขามองว่าการทุจริตบางประเภทเป็นเรื่องปกติดังคำพูดที่ว่า “...โกงก็โกงไปเถอะขอแค่พัฒนาประเทศ...” ซึ่งเป็นสิ่งที่อันตรายอย่างยิ่งสำหรับประเทศชาติ

ประการต่อมาคือ ปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิง (Nor) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านบรรทัดฐานของสังคมหรือกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันอยู่ที่ 0.77 ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับ

ผลการศึกษางานวิจัยของ นวียา สามนपाल และฐิติ วิทยสธนะ (2564) พบว่าการรับรู้ข่าวสารการทุจริตคอร์รัปชันมีความสัมพันธ์กับทัศนคติและพฤติกรรมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชน ซึ่งสะท้อนถึงอิทธิพลของบรรทัดฐานสังคมและกลุ่มอ้างอิงต่อการรับรู้และพฤติกรรมของบุคคล หากบุคคลในสังคมมีแนวโน้มที่จะต่อต้านการทุจริตก็จะส่งผลให้เยาวชนมีทัศนคติและพฤติกรรมที่สนับสนุนความโปร่งใสมากขึ้น ในทางกลับกัน หากเยาวชนเติบโตมาในสังคมที่ยอมรับการทุจริตเป็นเรื่องปกติ ก็อาจส่งผลให้พวกเขามีแนวโน้มที่จะยอมรับพฤติกรรมเหล่านั้นได้ง่ายขึ้นและสอดคล้องการศึกษาของ อนุวัตร จุลินทร, ดุษฎี โยเหลา และเพชรรัตน์ ไสยสมบัติ (2562) ที่ว่า ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ระบุว่าอิทธิพลจากสังคมและกลุ่มบุคคลที่อยู่รอบตัวสามารถกำหนดเจตนาและพฤติกรรมของบุคคลได้ หากสังคมหรือกลุ่มอ้างอิงมีทัศนคติเชิงลบต่อการทุจริต เยาวชนก็มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตาม

ประการสุดท้ายปัจจัยด้านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ (Med) มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันอยู่ที่ 0.70 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชร จิรฐิติกาลกิจ (2563) ซึ่งพบว่า ความสัมพันธ์ของเสรีภาพสื่อมวลชนกับการคอร์รัปชันในสังคมไทยมีความสำคัญ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทในการสร้างการรับรู้และกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการต่อต้านการทุจริต การมีเสรีภาพของสื่อสามารถช่วยลดการทุจริตได้โดยการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับคดีคอร์รัปชัน ซึ่งช่วยให้ประชาชนและเยาวชนสามารถตรวจสอบพฤติกรรมของภาครัฐและภาคเอกชนได้และงานวิจัยของ สุวรรณ ไตรมาลัย (2560) ที่ระบุว่าสื่อสามารถเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตและกระตุ้นให้เกิดกระแสสังคมที่เรียกร้องความเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม ควรระวังการใช้สื่อในทางที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรับรู้ของประชาชนเช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุธิดา พัฒนศรีวิเชียร (2566) ที่ระบุว่าสื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดกระแสต่อต้านคอร์รัปชันผ่านการแชร์ข้อมูลและสร้างความตระหนักรู้ในหมู่ประชาชน

โดยสรุป แม้ว่าปัจจัยทั้ง 4 ที่มีผลต่อการรับรู้ของเยาวชนเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตจากการศึกษา อย่างไรก็ตามก็ไม่สามารถสรุปได้ว่าระดับการรับรู้ที่สูงไม่ได้หมายความว่านำไปสู่พฤติกรรมต่อต้านการทุจริตโดยอัตโนมัติ แต่การออกแบบมาตรการต่อต้านการทุจริตในอนาคตควรคำนึงถึงปัจจัยทางวัฒนธรรมและแรงจูงใจของเยาวชน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างวัฒนธรรมความโปร่งใสในสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1.1 มหาวิทยาลัยควรพัฒนาโครงการส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับการทุจริตผ่านกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 ข้อมูลจากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน สามารถนำมาพัฒนาองค์ความรู้และหลักสูตรต่อต้านการทุจริตเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้เยาวชน และส่งเสริมค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม โดยการจัดกิจกรรมรณรงค์และปลูกฝังค่านิยมซื่อสัตย์สุจริตผ่านสถาบันการศึกษาและชุมชน

2.2 ข้อมูลจากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันสามารถนำมาใช้สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบภาครัฐ และส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตในสังคม และสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตผ่านสื่อดิจิทัล และใช้โซเชียลมีเดียเป็นช่องทางกระตุ้นความตระหนักรู้

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การวิจัยในอนาคตอาจมุ่งเน้นศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตของเยาวชน เพื่อให้สามารถพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมพฤติกรรมที่โปร่งใสและซื่อสัตย์ รวมทั้งควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในระดับที่กว้างขวางขึ้น

3.2 งานวิจัยในอนาคตอาจใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ซับซ้อนและปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการรับรู้และพฤติกรรมของเยาวชนต่อการทุจริต รวมทั้งการศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- เกตุม สระบุรินทร์. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของนักเรียนมัธยมต้นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล: วิเคราะห์พหุกลุ่ม. ดุษฎีนิพนธ์สาขาวิจัย วัฒนและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา: ชลบุรี
- ทิวากร แสร้งสุวรรณ และ ธนัสภา โธจนตระกูล. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน: กรณีศึกษาเขตเทศบาลนครพิษณุโลก. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(9): 349-364. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKA/article/view/255713/173627>
- นวิยา สามนปาล และ วิภา วิทยสรณะ. (2564). การรับรู้ข่าวสารการทุจริตคอร์รัปชันกับทัศนคติและพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์*, 25(3): 79-90.
- เพ็ชรรัตน์ ไสยสมบัติ. (2558). การศึกษาทัศนคติของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อปัญหาคอร์รัปชัน. การประชุมวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 5 วันที่ 3 กรกฎาคม 2558 ณ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ. <http://www.smartssociety.com/proceedings/smarts5/PDF2015/0.รายละเอียดโครงการ.pdf>
- วัชร จิรัฐติกาลกิจ. (2563). ความสัมพันธ์ของเสรีภาพสื่อมวลชนกับการคอร์รัปชันในสังคมไทย. *วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์*, 24(1): 121-132. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jca/article/view/245417/166316>
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2567). *โครงการ STRONG CAMP เยาวชนไทยต้านโกง*. <https://www.nacc.go.th/categorydetail/2019111910162091/20240818151504?>
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2567). *ดัชนีการรับรู้การทุจริต*. <https://www.nacc.go.th/categorydetail/2018083118464105/20240130143633?>

- สุธิดา พัฒนศรีวิเชียร. (2566). บทบาทหน้าที่ อุปสรรค และแนวทางในการใช้สื่อเพื่อต่อต้านการทุจริต. **วารสารสถาบันพระปกเกล้า**, 21(1): 150-176.
- สุปรียา นุ่นเกลี้ยง และ ศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์. (2562). การรับรู้การทุจริตคอร์รัปชันและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในความเป็นพลเมืองของนักศึกษา: ศึกษากรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. **วารสารวิทยบริการ**, 30(3): 138-152.
- สุวรรณ ไตรมัลย์. (2560). บทบาทของสื่อมวลชนต่อการป้องกันและแก้ไขการทุจริตคอร์รัปชัน. การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0”. วันที่ 4 สิงหาคม 2560 ณ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อนุวัตร จุลินทร, ดุष्ฎิ โยเหลา และ เพ็ชรรัตน์ ไสยสมบัติ. (2562). ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลและทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนการนำไปประยุกต์ใช้ด้านธุรกิจ. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ**, 12(5): 128-145. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/182000/149954>

